

Kansalaisaloitteen otsikko

Polttoaineveron alentaminen

Aloitteen päiväys

16.3.2021

Aloitteen muoto

Ehdotus lainvalmisteluun ryhtymisestä

Aloitteen sisältö

Tämän kansalaisaloitteen tarkoituksena on lähettää eduskunnalle viesti siitä, että autoilijoiden kustannukset liikkumiseen ovat kasvaneet kestävämmälle tasolle. Täten esitämme, että eduskunta ryhtyy kiireellisiin toimiin, jotta bensiinin ja dieselin hintaan vaikuttavat verot ja muut laissa säädettävät kustannukset saataisiin alemmalle tasolle.

Ehdotamme lainvalmisteluun ryhtymistä nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta ja valmisteveron laskemisesta nykyisestä vuoden 2021 tasosta 50 prosentilla.

Bensiinin ja dieselöljyn verotus muodostuu valmisteverosta eli polttoaineverosta ja arvonnäköverosta. Polttoainevero koostuu energiasisältöverosta, hiilidioksidiverosta ja huoltovarmuusmaksusta. Arvonnäkövero maksetaan polttoaineen koko hinnasta, myös hintaan sisältyvästä polttoaineverosta.

Mikäli liikennepolttoaineiden verotusta tarkastelee kansainvälisellä mittapuulla, Suomessa verotus on todella korkea. Esimerkiksi maaliskuussa 2020 bensiinin kuluttajahinnasta keskimäärin 65-70 % muodostui erilaisista veroista, dieselpolttonesteen hinnasta noin 55 %.

Perustelut

Polttoaineverotuksen pitäminen maltillisena on hyvän talouspolitiikan kulmakivi. Matala polttoaineverotus edesauttaa ihmisten työllistymistä, lisää kotimaan matkailua ja tukee yritysten mahdollisuuksia kasvuun.

Suomi on pitkien välimatkojen maa ja henkilöauto on monelle ainoa realistinen kulkuneuvo työmatkoihin, arjen pyörittämiseen ja liikkumiseen paikasta toiseen. Lisäksi maamme on Euroopan unionin harvimminkin asuttu ja pohjoisessa sijaitsevassa

maassa sääolosuhteet eivät suosi kaikkia liikkumismuotoja ja vaihtoehtoisten liikkumismuotojen järjestäminen on haastavaa sekä kallista.

Polttoaineveron korotukset asettavat kansalaiset epätasa-arvoiseen asemaan, sillä korotukset vaikuttavat erityisesti työssäkäyviin sekä syrjäseuduilla asuviin. Korotukset iskevät isoon ihmisryhmään tasaverona, koska heillä ei ole varaa hankkia uusinta ja vähäpäästöisellä teknologialla varustettua autoa. Niin kauan kuin polttomoottoriajoneuvoille ei ole varteen otettavaa vaihtoehtoa, joka olisi helposti käyttöön otettava ja tavalliselle kansalaiselle taloudellisesti mahdollista hankkia, polttoaineveroa ei tulisi korottaa.

Polttoaineveron korotuksia perustellaan ilmastonmuutoksen hidastamisella ja estämisellä. Liikenteen osuus Suomen kasvihuonepäästöistä on noin viidennes. Suomen hallituksen tavoitteena on vähentää liikenteen aiheuttamia päästöjä 50 % vuoteen 2030 mennessä ja pyrkiä poistamaan liikenteen aiheuttamat päästöt täysin vuoteen 2045 mennessä. Tavoite on kunnianhimoinen, mutta tavoitteeseen ei tule pyrkiä tavallisten kansalaisten ja yritysten kustannuksella.

Katsomme, että asiat tulee laittaa mittasuhteisiin: Suomen osuus liikenteen aiheuttamista kasvihuonepäästöistä maailman mittapuulla on vaivaiset 1,5 promillea (0,015 %). Vaikka suomalaiset kulkisivat jatkossa vain kävellen, vaikutuksemme maailman liikennepäästöihin olisi olematon. Näin ollen katsomme, ettei ilmastosyyt ole kestävä perustelu polttoaineveron korotuksille.

Suomen hallitus ei ole ottanut huomioon polttoaineveron korotuksesta johtuvia kauaskantoisia vaikutuksia kansalaisten ja talouden hyvinvointiin. Liikenne ja viestintäministeriö on tehnyt luonnoksen fossiilittomasta tiekartasta, joka ei kuitenkaan sisällä vaikutusarviointia liittyen kotitalouksien ja yritysten toimeentuloon. Liikenteen kehittämistä on arvioitu vain yksipuolisesti perustellen muutoksia ilmastonmuutoksella, mutta perusteluissa ei ole otettu huomioon negatiivisia vaikutuksia kansalaisiin ja yrityksiin. Kasvihuonepäästöjen vähentämiseen tähtäävät toimenpiteet ovatkin keskitetty pääosin henkilöautoliikenteeseen, joka ei voi olla vaikuttamatta ihmisten toimeentuloon.

Vastuuhenkilöt

Miko Bergbom
Laura Jokela
Ville Muilu
Minna Partanen
Jonni Levaniemi